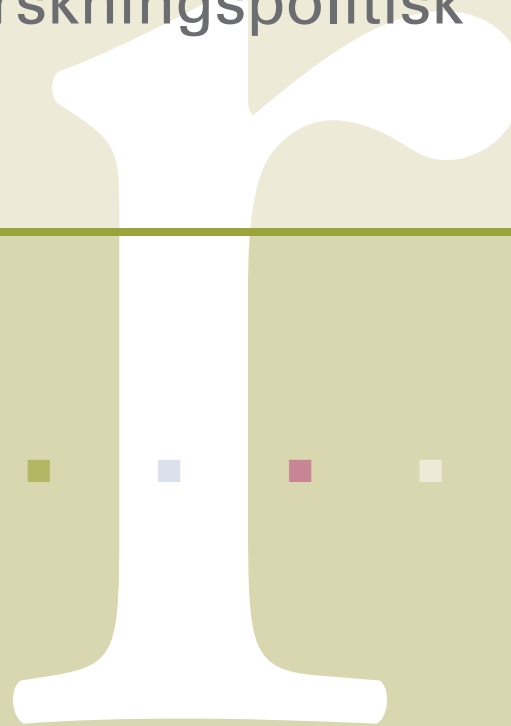

Utbildnings- och forskningspolitisk regionstrategi 2013

Undervisningsministeriets publikationer 2003:42

Utbildnings- och forskningspolitisk regionstrategi 2013

Undervisningsministeriets publikationer 2003:42

Undervisningsministeriet • Utbildnings- och forskningspolitiska avdelningen

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

Undervisningsministeriet
Utbildnings- och forskningspolitiska avdelningen
Sjötullsgatan 10, Helsingfors
PB 29, 00023 Statsrådet

www.minedu.fi/julkaisut/koulutus

Översättning: Gunilla Peltoniemi
Layout: Helena Kajander
Tryckning: Yliopistopaino

ISBN (hft.) 952-442-650-1
ISBN (PDF) 952-442-651-X
ISSN 1458-8110

Undervisningsministeriets publikationer 2003:42

Utbildnings- och forskningspolitisk regionstrategi 2013

Innehåll

Förord	4
Vision och strategiska linjer för regional utveckling genom utbildning och forskning	5
Visioner och strategiska linjer för regional utveckling sektorsvis	7
Förskoleundervisning och grundläggande utbildning	8
Andra stadiet	10
Högskolor	12
Vuxenutbildning	14
Forsknings- och utvecklingsverksamhet	16
Finland som en del av det europeiska utbildnings- och forskningsområdet	18
Revidering och utveckling av strategin	20

Förord

Undervisningsministeriet utarbetade en strategi för regional utveckling för sitt förvaltningsområde 2002. I strategin, som sträcker sig till 2013, formulerar ministeriet sin vision om den regionala utvecklingen på följande sätt:

”Finland har högklassiga utbildnings-, forsknings- och kulturtjänster som täcker alla regioner i landet och som främjar medborgarnas och samhällets välfärd och jämlikhet samt beaktar förändringarna i omvärlden.”

Undervisningsministeriets strategi 2015 skisserar de mål och medel med vilka ministeriet svarar på förändringarna i det omgivande samhället. En central samhällsförändring ansågs vara den regionala utvecklingen och regionernas differentiering. Möjligheterna att via utbildning och forskning påverka den regionala utvecklingen är stora.

I denna utbildnings- och forskningspolitiska regionstrategi 2013 presenteras de visioner och strategiska linjer genom vilka utbildningens och forskningens positiva verkan på regionerna främjas i hela Finland.

Arvo Jäppinen

överdirektör

Utbildnings- och forskningspolitiska avdelningen

Vision och strategiska linjer för regional utveckling genom utbildning och forskning

vision

”Finlands välfärd och internationella konkurrenskraft baserar sig på regionernas livskraft och innovativitet, vilka främjas med en regionalt heltäckande utbildnings- och forskningsverksamhet.”

Utbildning och forskning bidrar till uppkomsten av konkurrenskraftiga regionala innovationsmiljöer. Aktuella satsningar i detta avseende är att

- arbeta för förbättrad kvalitet på utbildning och forskning och sörja för tillräckliga basresurser i landets olika delar,
- samordna utvecklingsmålen för den nationella utbildnings- och forskningspolitiken samt regionpolitiken och beakta regionernas olika styrkeområden och utvecklingsbehov,
- stärka det regionala samarbetet mellan utbildning och forskning å ena sidan och närings- och arbetslivet samt andra aktörer å andra sidan,
- förbättra samarbetet i utbildnings- och forsknings-systemen i syfte att uppnå de strategiska målen,
- främja den regionala utbildnings- och forsknings-politikens utveckling, integrera utbildnings- och forskningsverksamheten i regionernas närings- och välfärdsstrategier och effektivisera den regionala prognostiseringen av arbetskrafts- och utbildnings-behoven,
- bidra till uppkomsten av en internationell infra-struktur i regionerna, öka utbytet och växelverkan på internationell nivå i läroanstalterna och högskolorna,
- stärka kontakten mellan invandrar- och utbildningspolitiken på undervisningsministeriets ansvarsområde genom att rikta utbildningsutbudet för invandrare i första hand till områden utanför huvudstadsregionen och utnyttja de utbildnings-tjänster som frigörs i och med att befolkningen i dessa regioner minskar.

Visioner och strategiska linjer för regional utveckling sektorsvis

sektorsvis

De allmänna riktlinjerna för utbildning och forskning preciseras genom de visioner och strategiska linjer som gäller för den regionala utvecklingen inom och mellan de olika sektorerna.

Förskoleundervisning och grundläggande utbildning

VISION

”En lokalt och regionalt heltäckande och högklassig förskoleundervisning och grundläggande utbildning gör det möjligt att fullgöra läroplikten oberoende av boplatssort och säkrar tillträde till fortsatta studier för alla som fullgjort läroplikten.”

Strategiska linjer

- Utbildningsanordnarnas regionala samarbetsnätverk gör det möjligt att trygga de lokala utbildningstjänster som gäller förskoleundervisning och grundläggande utbildning.
- De skolor som ger förskoleundervisning och grundläggande utbildning bedriver aktivt samarbete på regional nivå och riksnivå samt deltar i internationella projekt för utveckling av undervisningen.
- Nya undervisningsmetoder och virtuella inlärningsmiljöer bidrar till att säkerställa en hög nivå på den grundläggande utbildningen i hela Finland.

Andra stadiet gymnasium och yrkesutbildning

VISION

”Utbildningsutbudet på andra stadiet är regionalt heltäckande. Utbildningen ger ungdomarna och den vuxna befolkningen utmärkta förutsättningar för fortsatta studier och för övergången till arbetslivet.”

”Gymnasieutbildningen ger en stark och högklassig allmänbildande grundutbildning oberoende av boningsort.”

”Yrkesutbildningen stöder aktivt den regionala konkurrenskraften och välfärden samt utvecklingen av arbetslivet genom att svara på behoven av yrkeskompetens hos befolkningen, näringslivet och det övriga arbetslivet i regionen.”

Strategiska linjer

- Ett regionalt heltäckande utbud av utbildning på andra stadiet tryggas genom ökat samarbete vid resursanvändningen bland utbildningsanordnarna.
- Styr- och finansieringssystemet för utbildningen på andra stadiet utvecklas så att det beaktar de regionala skillnaderna i omvärlden och förbättrar utbildningsanordnarnas förutsättningar att sköta sina grundläggande uppgifter i olika delar av landet.
- Möjligheterna att delta i utbildningen på andra stadiet i olika regioner utvidgas och görs mångsidigare. Detta sker genom utveckling av informationstekniska inlärningsmiljöer och flerformsstudier samt pedagogiska verksamhetsmodeller som uppmuntrar till användning av dem.
- Utbildningsanordnarna på andra stadiet ges bättre förutsättningar att stödja studerande med olika inlärningsfärdigheter och studerande med olika etnisk och kulturell bakgrund i deras studier samt hjälpa dem att integreras i samhället.
- Anordnarna av yrkesutbildning ges tillräckliga resurser att svara på behoven av yrkeskompetens hos ungdomarna och den vuxna befolkningen i regionen och inta rollen som utvecklare av arbetslivet genom att samla utbildningsanordnarna till livskraftiga helheter på både regional nivå och landskapsnivå.
- Den regionala verkan av styr- och finansieringssystemet för yrkesutbildningen förstärks genom utveckling av en finansiering som baserar sig på utbildningens kvalitet, förmåga att sporra samt resultat. Denna finansiering utgör en del av resultatstyrningen.
- Yrkesutbildningens roll som en del av de regionala innovationssystemen och vid utvecklandet av det regionala arbetslivet stärks genom ökade kontakter mellan utbildningen och arbetslivet. Även arbetslivsorienterade utbildningsformer och inlärningsmiljöer utvecklas.

Högskolor

VISION

”Högskoleväsendet är internationellt högtstående och regionalt heltäckande. Det samverkar med det övriga samhället och har en framträdande roll i regionutvecklingsarbetet.”

Strategiska linjer

- Forsknings- och utvecklingsverksamheten utvecklas, liksom även vuxenutbildningen vid sidan av grundutbildningen, i syfte att stärka högskolornas regionala verkan.
- Verksamheten i det regionalt decentraliserade högskoleväsendet baserar sig på att universitetens och yrkeshögskolornas kunnande kompletterar varandra. Detta kunnande utvecklas med beaktande av regionernas styrkeområden.
- Praxis vid samarbetet och arbetsfördelningen mellan högskolorna klarläggs utgående från regionstrategier som är gemensamma för universiteten och yrkeshögskolorna och med beaktande av att universiteten är aktörer på riksnivå i högre grad än yrkeshögskolorna.
- Samarbete och strukturell utveckling bidrar till uppkomsten av högskoleenheter som är tillräckligt stora och mångsidiga för att säkra utbildningens och forskningens kvalitet.
- Nätet av yrkeshögskolor utvecklas utgående från en struktur med en grundstomme baserad på stora enheter och en kompletterande struktur med ett regionalt servicenät. Universitetens verksamhet i regionerna stärks genom effektivisering av det nuvarande verksamhetsnätet och genom utveckling av de existerande regionala universitetscentrumen.
- Regionernas särdrag beaktas vid prognostiseringen av tillgången på högutbildad arbetskraft. De nya regionala utbildningsbehoven tillgodoses genom utnyttjande av de nuvarande kunskaps- och servicereserverna i högskolorna och genom utveckling av vuxenutbildningsutbudet. De regionala behoven i arbetslivet tillgodoses genom ett mångsidigare utbud av vuxenutbildning i yrkeshögskolorna.
- Yrkeshögskolornas och universitetens gemensamma högskolenätverk på landskapsnivå utvecklas så att det motsvarar de regionala utbildningsbehoven. Nätet förstärks genom utveckling av öppna högskolestudier och annan vuxenutbildning samt utbildning som hänför sig till behovet av frivillig bildning med utgångspunkt i näringslivets och de övriga arbetslivets behov. De öppna universitetsstudierna utvecklas också som en väg till examen.
- Högskolornas förutsättningar för samarbete och nätbildning med de övriga aktörerna i regionen förstärks.
- Samarbetet mellan högskolorna i metropolområdet intensifieras och deras kunnande utnyttjas också i vidare utsträckning i landet.
- Forsknings- och utvärderingsverksamheten i anslutning till högskolornas regionala verkan utökas i syfte att främja de regionala innovationssystemen och lösa problempunkterna i innovationskedjan.

Vuxenutbildning

VISION

”Ett vuxenutbildningssystem som svarar på samhällets föränderliga kompetensbehov och de vuxnas utbildnings- och bildningsbehov erbjuder möjligheter till livslångt lärande på hög nivå i hela landet.”

Strategiska linjer

- Utbudet av och tillgången till vuxenutbildning tryggas i alla regioner genom att samarbetet mellan utbildningsanordnarna, läroanstalterna och högskolorna förbättras. De möjligheter den nya tekniken för med sig utnyttjas och utvecklas.
- Landskapen och de ekonomiska regionerna uppmantras att utarbeta utvecklingsplaner som täcker hela vuxenutbildningen. Med i arbetet är också kommunerna, utbildningsanordnarna och högskolorna, näringslivet och medborgarorganisationerna i regionen.
- Styrsystemet för vuxenutbildningen utvecklas så att vuxenutbildningen kan planeras, styras och följas både som en helhet och inom delområdena, på regional nivå och på riksnivå.
- Ett tidsbegränsat program för höjande av den arbetsföra befolkningens utbildningsnivå genomförs med hjälp av regionala samarbetsnätverk. Även efter programmets slut säkras möjligheterna till förbättrad utbildningsnivå för vuxna som saknar utbildning efter grundstadiet.
- Via vuxenutbildning ges alla medborgare möjligheter att skaffa sig sådana grundläggande IT-färdigheter som behövs med tanke på arbete, studier, skötsel av ärenden och annan växelverkan. Vuxenutbildningsorganisationerna deltar i olika samarbetsprojekt.
- De vuxna ges bättre möjligheter att få aktuell information om det utbildningsutbud i regionen som lämpar sig för deras behov.
- Tillgången till de utbildnings- och fritids-sysselsättningsmöjligheter som det fria bildningsarbetet erbjuder förbättras.
- Utbildnings- och bildningsbehoven hos den växande gruppen pensionärer beaktas särskilt. Detta sker genom förbättrade verksamhetsbetingelser för läroanstalterna inom fritt bildningsarbete och intensifierat samarbete mellan den lokala och regionala kulturförvaltningen, medborgarverksamheten samt social- och hälsovårdssektorn.

Forsknings- och utvecklingsverksamhet

VISION

”Forsknings- och utvecklingsverksamheten i landets olika regioner ligger på en hög nivå och dess resultat utnyttjas mångsidigt och effektivt vid stärkandet av regionernas livskraft och välfärd. De regionala innovationsmiljöerna baserar sig på den vetenskapliga forskning som bedrivs i universiteten och det tillämpande forsknings- och utvecklingsarbete som utförs i yrkeshögskolorna till stöd för arbetslivet och den regionala utvecklingen.”

Strategiska linjer

- Forskningsverksamheten i högskolorna baserar sig på utveckling av de egna styrkeområdena samt på mångsidig nätbildning lokalt, nationellt och internationellt.
- Finlands Akademi stöder högklassig forskning genom långsiktig finansiering som bygger på vetenskaplig kvalitet.
- Infrastrukturen och stödtjänsterna inom forskningen utvecklas så att resultaten av högklassig forsknings- och utvecklingsverksamhet finns tillgängliga i landets olika delar.
- Nyttiggörandet av forskningsresultaten utvecklas så att högskolornas kunnande kan utnyttjas enkelt och smidigt i de olika regionerna.
- Universitetens och yrkeshögskolornas regionala forskningssamarbete stärks.
- Universitetens och yrkeshögskolornas samarbete med de övriga aktörerna i regionen utvecklas.
- Universitetens och yrkeshögskolornas verksamhet i programmen för region- och kunskapscentra samt i forskarparker och teknologicentra stärks.
- Verksamheten i omfattande och mångsidiga forskningsmiljöer stärks och deras kunnande utnyttjas också utanför de områden där de är belägna.

Finland som en del av det europeiska utbildnings- och forskningsområdet

VISION

”Finland deltar som central påverkare i såväl den europeiska utbildnings- och forskningspolitiken som samarbetet för att utveckla ett konkurrenskraftigt kunnande i Europa och EU:s nordliga dimension.”

Strategiska linjer

- Tillämpningen av ny kunskap och kompetens samt stärkandet av regionernas verksamhetsbetingelser stöds genom gränsöverskridande nätverksbildning i regionerna.
- Europeiska unionens strukturfonder samt andra möjligheter till internationellt samarbete utnyttjas vid utvecklingen av den regionala utbildnings-, forsknings- och innovationsverksamheten.
- Gränsöverskridande kunnande som stöder den regionala utvecklingen stärks inom det samarbete som riktar sig till Finlands närområden.

Revidering och utveckling av strategin

2013

Enheterna vid utbildnings- och forskningspolitiska enheten sörjer för att strategin verkställs.

Strategin ses över och utvecklas med minst fyra års mellanrum med beaktande av förändringarna i omvärlden, regeringsprogrammet samt de linjer som stakats ut i utvecklingsplanen för utbildning och forskning.

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

Försäljning:

Yliopistopaino

PB 4 (Berggatan 3)

00014 Helsingfors universitet

tfn (09) 7010 2363

fax (09) 7010 2374

books@yopaino.helsinki.fi

www.yliopistopaino.helsinki.fi

ISBN 952-442-650-1 (hft.)

ISBN 952-442-651-X (PDF)

ISSN 1458-8110

Helsingfors 2003